

NOTERINGAR

förda vid möte med AG 51 **den 6 mars 2008** hos Glynwed i Köge, Danmark.

1. Mötesprogram, enligt bilaga 1

2. Deltagare

Gunnar Bergström, ordförande
Gunnar Engblom, sekr
Erik Engh
Yngvar Christansen
Sverre Eriksen, Norsk Sveiseteknisk Forbund
Staffan Karlsson, SGC
Peter Nygaard, Glynwed A/S
Peter Steen Funke, Glynwed A/S

3. Presentation av Glynwed, se detaljer i bilaga 2 och 3

- a. Glynwed ingår i ALIAXIS-gruppen, som idag är världens största producent av plast-rörssystem och kopplingar. GLYMWED är försäljningsbolag för Skandinavien, med kontor i Köge (med centrallager för Skandinavien), Stockholm och Oslo.
- b. ALIAXIS-koncernen har 88 produktions- och säljbolag, varav 66 är producerande.
- c. Man bibehåller efter uppköp företagets ursprungliga namn. Produktprogrammet kompletteras med ytterligare artiklar från utomstående producenter.
- d. GLYNWED består av fyra divisioner:
 - i. Sanitet
 - ii. Gas och vatten
 - iii. Keramik
 - iv. Pumpar och ventiler (främst för den petrokemiska industrin)
- e. Produktprogrammet diskuterades ingående som en del av bilaga 3.
 - i. Viktigt att bibehålla originalförpackningen till elmuffar där det ofta finns en streckkod som bl.a. innehåller svetsdata, vid sidan om att produkten hålls ren. Ex. för 800 mm rör är värmningstiden 1,5 tim för att uppnå 220°C. Uppenbarligen föreligger ingen oxidationsrisk.
 - ii. Yngvar påpekar vikten av att man för diameter >280 mm använder Grade B enligt EN 1555, då dessa har snävare måttoleranser. Grade A rör kan ha för stor diameter för att överhuvudtaget gå in i muffen.
 - iii. Rör som skall elmuffsvetsas skall alltid skrapas enligt Friotec. Anbefallt är minst 0,2 mm som skall avlägsnas. I Norge har man stora problem med läckage, p.g.a. av ingen eller dålig utbildning samt direkt slarv vid användning av elmuff.

- f. Presentationen avslutades med en rundvandring på företaget och då främst lagret där olika produkter visades.
- g. Företaget kommer att bygga utbildningslokaler så att kunder m.fl. kan komma till Glynwed i samband med kurser.

4. Plastsvetsutbildning i Danmark, presenterat av Peter Steen Funke

- a. Arbetsmarknadsutbildning är omfattande och varar 3 veckor.
 - i. Ett flertal metoder täcks in som: spegel-, elmuff-, extruder-och varmlufts-svetsning
 - ii. Bekostas av staten
 - iii. Leder till certifiering som plastsvetsare
 - iv. Recertifiering under 2 dagar vartannat år, då är det endast praktisk examine-ring
- b. Dansk vannförsörjning ordnar svetskurser, inklusive avlopp under 3 dagar
- c. Jämför med NORVAR (Norskt Vann) ordnar i Drammen endagsutbildning för elmuff-svetsning (tyvärr använder de för intygen ordet certifikat) men de som gått utbildning-en har ej fått tillräcklig utbildning för att utföra arbeten med krav.
- d. I Danmark finns det vidare på:
 - i. Jylland 2 skolor (Ribe)
 - ii. Själland 1 skola (Selandia)
 - iii. Plastsvetsutbildningen pågår i 2 år och av denna tid skall eleverna vara ute på praktik under sammanlagt 32 veckor.
 - iv. Systemet fungerar bra då det är bra kvalitet på den personal som utbildats.
- e. Det finns även en plastmakarutbildning vid den Jydske Hantverkarskole i Hadsten mellan Randers och Århus. Med plastmakare avser man främst den som är maskin-skötare vid tillverkning av plastdetaljer. När det gäller Plastavdelningens vidareutbild-ning så kan den erbjuda plastsvetsning. Se mera på www.hadstents.dk

5. Pågående större nordiska projekt av Gunnar Bergström med flera

- a. 10 mils ledning från grusås vi Lagan till Alvesta och Växjö, diameter 500 mm i två rör. SP tar fortlöpande prover för kvalitetskontrollen och NCC har entreprenaden.
- b. I Danmark för vattenförsörjning av Köpenhamn dras från Torsbro på Själland till Köpenhamn en ledning på 15 km och 600 mm diameter, längd 15 km med 2 parallella ledningar. OBS! dessa 600 mm är ej en standarddimension. Detta ställer speciella krav på reservdelshållningen då kunden får bygga upp eget lager vilket binder kapital.
- c. Mo i Rana, ny huvudvattenledning, stor säkerhetsmarginal med skyddshölje då led-ningen släpas på plats. Diameter 500 mm och STR 9. Skyddsroret är från Hallingplast.
- d. Wavin har flyttat alla sin produktion i Norge till Tyskland.
- e. Gunnar har gjort en beräkning att det under 2007 lades uppskattningsvis 6 miljarder meter plaströr i världen.

6. Hur finner man lämpliga plastsvetsare mm. av Gunnar Bergström

- a. Det finns ett önskemål att information om plaströrssvetsning sammanställs på ett gemensam plats tillgängligt för alla och då är en hemsida lämplig för ändamålet.
- b. Exempelvis när man söker svetsare med en given kompetens.

- c. Gruppen efterlyser en rådgivande sida.
 - d. Svårigheten är att idag få någon som är beredda att vara värd för en sådan hemsida men behovet upplever deltagarna finns där. Är Svetskommissionen lämplig partner i sammanhanget att erbjuda en sådan informativ hemsida för plastsvetsning?
7. Presentation av NS 416, Plastsvetsstandard, pågående projekt presenterat av Yngvar Christiansen och Gunnar Engblom, se bilagor
- a. Del 1 certifiering och del 2 utbildning se bilagor 4 och 5 gicks igenom med hänsyn av förberett underlag. Se bilaga 6
 - b. Noteringarna från diskussionen finner Ni i bilaga 7, detta underlag inarbetas av Elisabeth Hovda och Yngvar kommande vecka i Oslo.
8. Revision av riktlinje EWF 581 för utbildning av plaströrssvetsare av Sverre och Gunnar
- i. Sista arbetsmötet i Oslo presenterades och arbetet kan för rördelen och vad gäller spegel- och elmuffsvetsning i stort kan anses som avklarat när synpunkter har inkommit från deltagande länder. Observera att den nya riktlinjen har fått ett nytt EWF nummer EWF 641pr-07, se bilaga 8
 - ii. Nästa möte som äger rum i Bratislava den 29 och 30 april kommer att behandla en fortsättning av riktlinjen för andra metoder som användes inom plastsvetsningen.
9. Branschnytt
- a. P 100+ projektet rapporterades kort av Yngvar, där Tyskland och Storbritannien har svårt att komma överens om svetsparametrar för försöken. Nästa möte äger rum den 27 maj 2008. Yngvar deltar.
 - b. Nordiska plaströrgruppen skall revidera DS 70, Henning Espersen kommer att leda projektet.
 - c. Elsvetsmuffar finns i PP, och användes bl.a. av FL. Smith som levererar utrustning för cementtillverkning
 - d. Erik Engh har som resultatet från Hamsterprojektet ca 2 tim film som producerats i Italien och Tjeckien med bra kvalitet. Erik avser att dela upp materialet i fokuserade sekvenser för att använda vid plastsvetsutbildning.
10. Arbetsprogram, se bilaga 9
- e. Prioriteringar genomgicks.
 - f. Tillkommer information som lagts in.
11. Nästa möte är föreslaget till Svanesund tisdagen den 26 augusti 2008
- a. Ordföranden kontakter Svanesunds rör om möjligheten till möte hos dem.
 - b. Ordföranden och inkommande sekreterare samt avgående träffas i Göteborg för planering inför kommande möte senast i början av juni.

Vid protokollet

Gunnar Engblom